

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint ötször: vasárnap, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házban. hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA. Kiadják: Gruda Pál és Társa.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 ft. — Félévre 4 ft. — Negyedévre 2 ft. Neptanítóknak egész évre 6 ft. — Félévre 3 ft. Negyedévre 1 ft 50 kr. Egyes szám ára 5 krajczár.</p>
---	--	---

Nemzetiségünk és a magyar nemzet-állam.

A nemzet-állam rideg és rövidlétű álláspontjából az uralkodó fajon kívül másnak paralel kifejlett létjoga nem lenne. Legalább így van Oroszországban, hol az egységes államhatalom nagy bosszorkány üstjébe mindenféle ingredienciákat bele dob, melyek mint egyöntetű kotyvalék onnét kijőnek; így a nagy művelt, de kérlelhetlenül germánizáló Németország, és így a nemrég fejlődő, nagy ambícióval bíró államosított kis Balkán-államokban. Csak a saját államiságának visszaadott Magyarországnak volt más belpolitikai axiomája, az, sokszor az államfenséget veszélyeztető nemzetiségi törvényének megalkotásával a nemzetiségeket magához akarta fűzni, és állandólag barátaivá tenni. És nézzük, mi a tényleges eredménye ezen nagylelkűségnek? A nemzetiségek részéről, különösen a románok részéről Erdélyben az a nismus, az unió széttröszölésével Erdélyből provinciát alkotni, és alkalom-

adtn a külpolitikai viszonyok kedvezőre való fordultával bennünket a faképnél hagyni; hasonló törekvése minden a külföld felé gravitálható nemzetiségnek. Sajnos tünemény ez a magyar egységes államra nézve, de a nemzetiségi tömörülések e mai korában, melyek elemi erővel vonzák az elemeket egymáshoz, megátolthatlan. Mi nem lehetünk mások, mint a kik vagyunk, t. i. mint magyarok, és ők a maguk felfogása szerint nem mások, mint saját nemzetiségbeliek. Van azonban ezen áthidalhatlan úr daczára a magyar államnak egységesítő nagy tényezője, mely sok surlódás és ellentétet megszüntetni hivatott és a nemzet összes nemzetiségeit kibékíteni képes. Mindenekelőtt anyagi emberek vagyunk és a személyes jólét és a megélhetés kedvező feltételei kibékítenek bennünket sokkal, a mi különben ellenünkre van.

Igy olyan államhatalom, melynek igazságszolgáltatása és közigazgatása objektíve minden állampolgárra egyaránt szétterjeszti kedvező hatását,

hol valóságos a jogvédelem és exact az adminisztratio: biztonnyal népszerű és kedves lesz a magyarok és az összes nemzetiségek előtt. Hiába, ubi bene ibi patria a jelszó a mai korban, hol az illető polgár jól érzi magát, ott szívesen beáll patriótának, hazafinak is. Hol azonban mindennek ellentéte van az életben, például jogvédelem nincsen és esetleg egy takaréktár bukása után csak 6 év mulva készülnek el a vádhatározattal, melyet rögtön az eset után óvintézkedések megtétele mellett hivatalos kötelme lett volna a bíróságnak kiadni,—és így százak, egyesek meggazdagodása mellett tönkre mennek, — ott bizony, ha ez megtörténik, különös synpathiát a nemzetiségek részéről, kivált ha tényleges kárvallottjaik is vannak, ne várjunk. Egy ilyen és hasonló más jogszolgáltatási vagy közigazgatási, a népet tönkretévő mulasztás, ha köztudomásra jön, jobban elfordítja tőlünk a velünk lakó nemzetiségeinket, mint akárminő nagy mérvű chauvinisticus ténykedés.

Elégitse tehát ki a magyar nem-

TÁRGYA.

A mi redactiónk.

— A „Zombor és Vidéke” eredeti tárczája. —

A Kossuth-utcának abban a házában, a melyben a „Gruda Pál és Társa” cég kitűnően felszerelt nyomdája van elhelyezve, talált otthont a mi redactiónk is.

Valóságos otthona ez mindazoknak, a kik a „Zombor és Vidéke” iránt érdeklődnek, pedig tessék elhinni, szép számmal vannak az érdeklődők.

Annyival inkább otthon érezhetik magukat azok, kiket a „Zombor és Vidéke” munkatársainak gárdájába számít.

Hála isten, ezek sincsenek kevesen.

Talán nem lesz a közönségre nézve érdektelen megismerni azokat, a kik most már majdnem naponkint megjelenő lapunkat összerűjék.

A sorrendet illetőleg, a mint a munkatársakról megemlékezni fogok, azt határozottam, hogy olyan sorrendben fogom őket megörökíteni, a minőben ők magukról életjelt adnak.

De még az óra mutatója nem jutott a négyre, pedig csak a délutáni négy órának elmúltával kezdenek szállingózni azok, kiket

e lap munkatársainak vallhat, addig ha úgy tetszik, nézzünk egy kissé körül a redactio helyiségében. A kapu alatt balról egy tágas, egyik oldaláról üvegezett helyiségbe lépünk, a mely épen azért mert egyik fala, a mint mondtam, üvegezett, már kitűnő világosságánál fogva is a redactio czéljára nagyon alkalmas.

E tágas helyiségben hat íróasztal várja a munkatársakat.

E tágas helyiségből egy másik helyiségbe lépünk, ez meg a czélra van berendezve, hogy legyen egy külön helyiség is, hol discretebb természetű ügyek intézteszenek el, pedig ilyenek egy redactióban minden nap előfordulnak.

Itt is egy íróasztal, egy társalgó asztal, pamlag, székek s egyéb szükséges butorzatok, bizonyos amolyan költői rendtelenségben adják meg e helyiségnek a redactionális színezetét.

Ha most hozzá képzelünk egy óriási újság állványt, néhány papirkosárt, és mindenütt szerte heverő hírlapokat, melyek az ország legkülönbözőbb vidékeiről, no meg természetesen a fővárosból felette nagy számmal állanak a szerkesztőség rendelkezésére, akkor könnyen elképzelhető a mi redactiónk képe.

De, ime már jó a mi doctoraink egyike, mert úgy tessék a dolgot venni, hogy belső dolgozóztársaink majdnem mindannyian doctori czimmal ékeskednek. Igaz, van ezek között azután olyan, a ki Themist szolgálja, míg mások ismét Aesculap hívének vallják magukat, de utóvégre is majdnem mind doktorok.

Tehát a mint megígértem, a belépés sorrendjében foglalkozom a munkatársakkal, s ma elsőnek belép Donoszlovits Vilmos doktor.

A kik a „Zombor és Vidéke” rendes olvasói, gyakran találkoznak e névvel, bár e név egyébként is a legjobb hangzású nevek egyike városunkban. Mint orvos keresett, de én istenem, mi közöm nekem az orvoshoz? s szívből kívánom e lapok olvasóinak, bár mennyire is becsüljem Donoszlovits Vilmos doktorban az orvost, hogy ne szoruljanak soha doktorra; sőt meg vagyok arról is győződve, ha Donoszlovits tudna egy olyan csodaszert, mely az embereket minden betegség ellen biztosítaná, ő nem tekintve egyéni érdekeit, ezt szívesen bocsájtaná a lapunk előfizetőinek rendelkezésére.

Mert hát csodálatos az a szeretet, melylyel Donoszlovits a mi újságunkon esügn.

zet-állam az államhatalomhoz fűződő igényeket minden téren, annak közegei ne személyes indokokból, de mindig objectiv elvekből indulva lássák el a hatalmi teendőket, ahaza ilyen kormányzat alatt összes polgárai boldogulnak a nemzetiség éle nagyon megtompul, és felekezeti és valláskülönbőség nélkül mindenki szívesen vallja magát e hon polgárának. ***

Politikai hírek.

A valuta törvények. Őfelsége már szentesítette a valuta-törvényeket, a publikálás napja azonban még nincs meghatározva, mert erre nézve előbb megegyezésnek kell létrejönni a magyar és osztrák kormány között. Azt hiszik, hogy a jövő hét folyamán teszik közzé a törvényeket. Az osztrák-magyar bankkal valószínűleg e hó utolsó napján kötik meg az egyezséget, úgy, hogy az egyforintos államjegyek bevonását augusztus elején megkezdhetik.

A király és a pozsonyi kath. nagygyűlés. Szalavszky Gyula, Pozsony megye főispánja, a következő átiratban közölte Zichy Nándor gróffal a királynak a nagygyűlés hódoló felirata adott válaszát:

Nagyméltóságú Gróf!

Ő felsége kabinet-irodájának e hó 3-án 243. corr. szám alatt kelt átirata szerint Ő császári és apostoli királyi felsége, a múlt hó 29-én Pozsonyban megtartott katolikus nagygyűlésből hozzá intézett hódoló táviratért, legmagasabb köszönetét nyilvánítani méltóztatott.

Van szerencsém erről Nagyméltóságod, mint ama katolikus nagygyűlés volt elnökét, a m. kir. belügy-miniszter Urnak ez évi július hó 11-én 2844. szám alatt kelt rendelete értelmében értesíteni.

Pozsony, 1894. évi július hó 13-án.

Szalavszky Gyula
főispán.

Városi ügyek.

Hirdetmény. A baja-zombor-újvidéki h. é. vasut engedményeseinek bejelentéséhez képest Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az említett vasut czéljaira Zombor szab. kir. város határában szükséges területek kisajátítása czéljából az egyezségi tárgyalások a városháza nagytermében reggeli 8 órakor az alatt elősorolt napokon fognak megtartani, és pedig: a zombor-gákovai ut mellett levő földterületekre nézve f. é. július hó 29-én, a zombor-sztopári ut mellett levő földterületekre nézve pedig f. é. július hó 30. és 31-én. Felhívatnak ennél fogva az érdekelt földtulajdonosok, hogy a fent megállapított tárgyalási napon saját érdekükben jelenjenek meg. Zombor, 1894. évi július hó 17-én. A városi tanács.

Hírek.

— **Pálya-díj.** Lapunk hirrovatának emelésére elhatározta szerkesztőségünk, hogy minden hónap 10 korona jutalmat adunk annak, ki a lapunkban minden más lapot megelőzőleg közlendő hirt beküld. A pályázatból lapunk belső dolgozótársai természetesen kizárva, azokon kívül abban bárki részt vehet. A díjat minden hó 20-án, szerkesztőségünk tagjaiból esetről esetre alakítandó bizottság az összes hírek lelkiismeretes áttekintése után fogja odaítélni. Az első díjat tehát augusztus 20-án fogjuk kiadni.

— **Megsérült gépész.** Konyovits Illés zombori lakos, cséplőgép-tulajdonosnál alkalmazva levő gépész vigyázatlanságból

közel ment a géphez s ennek folytán egy géprész megütötte, s ő lábán jelentékenyen megsérült. Ez alkalmat felhasználjuk, hogy óva figyelmeztessük a cséplőgép-tulajdonosokat, hogy a szabályrendeletben előírt kötszereket készletben tartani el ne mulasszák.

— **Éretlen trófa.** Multkori számunkban egy hymen hirt hoztunk, mely Zarubszky Gyula úrnak eljegyzetéséről tesz említést. Legnagyobb sajnálatunkra arról kellett értesülnünk, hogy az egész hírből egy szó sem igaz. Mi a hirt egy Zoroborban postára adott levelezőlappal merítettük, s e levelezőlappal Zarubszky ur kérelmére s elismervényére neki kiadtuk, hogy az éretlen és illetlen csiny elkövetőjét nyomozhassa. Ha nyomozásának eredménye leendő, úgy az illetőt érdeme szerint megróni nem fogjuk elmulasztani, aláczások ellen azonban nem vivünk szemlalom harcot.

— **Pályázat.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter vezetése alatt álló kereskedelemügyi tárcza keretében, a posta és távirádánál alkalmazandó 108 „posta és táviradagyakornok-jelölt” állásra pályázatot nyitott. Pályázhatnak az 1883. I. t. cz. 14. §-a alapján, kik középiskolát vagy evvel egy arányú tanintézetet érettségi vizsgával sikeresen befejezték, 18-ik élet évüket betöltötték és a magyar állampolgársággal bírnak. Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítvánnyal feddhetlen előéletüket, közhatalmági orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta és táviradatszolgálatra testileg is alkalmas voltukat tartoznak igazolni. A sajátkezűleg írt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal kellően felszerelt pályázati kérvények bármely posta és táviradagazgatósághoz nyújtandók be. A fölfogadott posta és táviradagyakornok jelöltek, ezen minőségükben 1 ftt napidíjjal fognak részesülni.

— **Sajtóper.** A lapunk szerkesztője által Obláth Károly ellen tett sajtó feljelentése folytán a szegedi kerület sajtóügyi vizsgálóbírája végzésileg felhívta a panaszlottat, hogy a panaszlott czik iróját nyolcz nap alatt nevezze meg, s a czik kéziratát ugyan ezen idő alatt hozzá terjessze be.

Ha tehetné, megvagyok győződve még medicamentumul is praescribálna.

Minden érdeklő a mi a „Zombor és Vidék”-re vonatkozik. Szorgalmasan látogatja a redactiót, s ír gyakran de mindig talpraesetten.

Ha egy mérges czikk jelenik meg a lapunkban, azt bizonyosan Donoszlovits írja, s ha Donoszlovits azt mondja, hogy a holnapi lapra czikket ad, akkor eleve tudom, hogy a holnapi lap érdekes leendő.

Czikkeit legtöbbször névtelenül írja, s csak akkor lép ki a névtelenségből, ha kénytelen valakinek erősen neki menni.

No de hagyjuk Donoszlovitsot dolgozni, mert ime jön a másik doctor. De ez már Thenist szolgálja.

Dr. Molnár Gyula a lap szerkesztőjéről nem tudok semmi rosszat mondani, dicsérni pedig a saját maga lapjában nem illik őt, hát így legjobb akarattal sem írhatok róla.

Azt, hogy neki a „Zombor és Vidék” „életszükséglet”, elmondotta róla egy itteni német laposka. Persze ez az újságoska egészen másképp értette azt az életszükségletet mint én értem, de utóvégre a dolog érdemére nézve ez egyre megy. Annyi bizonyos, ha ez a lap nem volna annyira a szívéhez nőve, nem hozott volna e lap érdekében oly nagymérvű áldozatokat, mint a

minőknek meghozatalát a közel mult időben a közönség is láthatta. A mi írói működését illeti, leginkább politicai czikkeket ír, s valószínűleg még álmában is partja dicsőségét zengedezi. Megírta a redaktiónak, hogy szépirodalmi közleményeket is fog a lap számára adni, s hogy e kötelezettség annál jobban terhelje a lelkiismeretét, im ez ígéretét nyilvánossá tesztem.

Szilágyi Vilmos István dr. politicai, leginkább igazságügyi politicai czikkeket szokott írni. Czikkeit nem írja alá, azt tartván, elég ha jól megírja a közönségnek, a közönség ne törődjék azzal, hogy ki írta. Irmodora világos, érvelése határozott, s már eleve kizárja az ellenmondást.

Bottenstein Gyula mérnök (no végre egy nem doctor) leginkább szakszerű czikkeket ír, de írt lapunknak igen érdekes dolgokat a chicagói nemzetközi kiállításról is. Stylusát elegancia jellemzi s a legszárabb témáról is érdekesen tud írni.

Czeisl József doctor törvényszéki tudósításokat írt legtöbbszörre, de ír egyéb czikkeket is melyek soha sincsenek az érdekesség híjával.

Flesch Adolf doctor szintén egyik erős oszlopa a redaktiónak. Legújában is egy remek műfordítást közöltünk tollából, a mely-

re olvasóink bizonyly gyönyörrel emlékeznek vissza. Ha valami kifogást akarnánk ellene tenni, úgy ez csak az lehetne, hogy ő a legtrikább vendége a redaktiónak.

Van a redaktiónak élő demonstrálásul a híres Kerkopolyi-féle tételnek egy külső belső dolgozótársa is. Belső annyiban, a mennyiben közleményeit igen gyakran a redaktiónban írja, külső pedig azért mert vasuton jár a szerkesztőségbe. Ez dr. Konrád Sándor nemes-militári orvos. Írt már saját neve alatt is lapunkban, de szellemes tárczáit legtöbbszörre álnév alá írja.

Hát még azután megemlítem Fyagra V. munkatársunkat, akkor a lap belső dolgozótársait körülbelül elsoroltam. Ez utóbbi a szerkesztő böles előrelátásából azért van munkatársul szerződötve, hogy az üres órákban legyen kívül disponálni, lévén ő politicai hitvallására nézve nem felekezettbeli. Ő róla egyébként azért nem írok, mert vele egyáltalán nem vagyok megelégedve, s a redactor is ugylátszik úgy van vele, hogy csak akkor szabadítja bele az írásba, ha már okosabb dolgok nem kerülnek az ő írásánál. A szerkesztőnek ezen jó szokását különben, már ha nem illik is, én bizony megdicsérem, s e nézetemben osztózkodnak a szedők is.

— **Arena.** Zomborban tegnap kezdte meg előadásait Tautz Péter első magyar légatornászati társulata. A megnyitó előadás után, melyet közepe táján az eső miatt megszüntetni voltak kénytelenek, még alig mondhatunk ítéletet. A társulatnak saját külön zenekara van, s tagjai már eddig is néhány megtekintésre érdemes piécut adtak elő.

— **A vörös kakas.** Keresztúron e hó 18-án délelőtt 1/2 12-kor özv. Birlosné házában tűz ütött ki, mely tűz a roppant szárazság következtében egyszerre az egész ház tetejét pusztítani kezdte. Mire észrevették és a harangokat félre kondították már a szomszéd háza is lángokban állt. Rettenetes volt a tüzet nézni, a lángok nem kíméltek semmit, a házak talpig, mindenestül föl lettek emészve. A szerencsétlen gazda szerencsétlenségére az nap masinázta buzáját és déli 11 órára, az utolsó fuvar buzáját szállította hambárjába, s így az összes buzája mintegy 80 méter szintén odaégett.

— **Tűz Bács-Topolyán.** Julius hó 17-én délután 1 és 2 óra között, a város melletti gyepen és a Rind-féle kertben nagy tűz támadt. Oka nem lehet más, mint a dohányzás, mert nem a gép mellett kezdődött a tűz. Valószínű, hogy gyerekek dohányoztak a kazal mellett, mert mint mondják, három fiu szaladt el a tűz kezdete előtt. Nagyon helyesen tenné az előjáróság, ha betiltaná a gyerekeknek legalább 16 éves korukig a dohányzást. — Kisebb gazdáink oda szokták hordani gabonyájukat elcsépeltevégett. A tűz, mivel egy kis szél is lengedezett, nagyon gyorsan terjedt tovább. Egyik kazalt a másik után perzselte el. A tűzoltók dr. Hadzsy János ur vezérlete alatt rögtön ott termettek és csakis nagy fáradsággal sikerült nekik a tűz tovatérjedését megakadályozni. Sajnos, hogy magyarjaink az oltásban nem segíthettek, mert Barát Károly községi képviselő, ki pityokos állapotban ráromkodott és az urakat szidalmazta: naplopóknak, ingyenélőknek nevezte, mintha ők lettek volna a tűz okozói; különösen jó főbiránkat tiszteletlenül illette. Barát Károly nagy lármával a nép nagy részét maga köré gyűjtötte és némelyeket annyira föllingerelt, hogy majdnem haláleset történt, mi, hogy be nem következett, dr. Hadzsy János közkedveltségű orvosunk föllérésének köszönhető. Nagyon kár, hogy Barát Károly uramat be nem kísérték a csendőrök a hűvösre, hol kijózanodott volna minden bizonynyal. A kár tetejében. Igen sok ember kenyerét veszítette.

— **A trachoma elfojtása** ügyében teendő intézkedések végett dr. Feuer Náthán egészségügyi felügyelő, mint nekünk Szabadkáról írják, a belügyminiszter megbízásából ottani hatóságí orvosokból bizottságot alakított. A teendő óvintézkedésekről dr. Feuer már legközelebb jelentést fog tenni a miniszternek.

— **Rongyok szállítása a vasutakon.** Az államvasutak igazgatósága többször tapasztalta, hogy rongyokat csomagolatlanul szabadon rakják be a kocsiokba. Miután ez a közegészségügyi szempontból ártalmas, kiszolgáltatásnál pedig zavarokat okoz, az államvasutak igazgatósága utasítja az állomásokat, hogy rongyokat csak becsomagolva szabad felvenni.

— **Kirándulás a lembergi kiállításra.** A lembergi országos ipar és kereskedelmi társulat meghívása folytán a fővárosi iparosok köre, együtt a lembergi országos kiállítás magyarországi lenygel bizottságával, társas kirándulást rendez, melynek nagyér-

dekü programja a következő: Vasárnap, augusztus 12-én este 7 órakor: indulás Budapestről (keleti pályaudvar) külön vonattal via Galánta, Zsolna, Zwardon, Zeybusch, Krakko. Hétfőn, augusztus 13-án, 10 órakor a vonat megerkezése Krakkóba. A magyarok ünneplés fogadtatása a pályaudvaron. Találkozás a városban. A krakkói szobrok megtekintése. Társas ebéd. Kirándulás a Kosciuszkó-dombra. Este színházi előadás. Kedden, augusztus 14-én, 9 órakor reggel a szobrok és muzeumok folytatólagos megtekintése. Délben indulás Wieliczka, ugyanott nyilvános fogadtatás a pályaudvaron. A sóbányák megtekintése. Reggeli. Visszautazás Krakkóba. Este társas összejövetel. Szerdán, augusztus 15-én, 6 órakor reggel indulás Lembergbe. Megérkezés Lembergben 4 órakor délután. A magyarok ünneplés fogadtatása a pályaudvaron. A városba kocsiás. Este összejövetel a megjelölendő helyen. Csütörtökön, augusztus 16-án, reggel 10 órakor nyilvános fogadtatás a kiállítás területén. A kiállítás megtekintése. Reggeli. Délután a város megtekintése. Fogadtatások. Kirándulás a dombra. Bankett. Penteken, augusztus 17-én, a kiállítás és a város megtekintése. Este színházi előadás. Szombaton, augusztus 18-án, társas reggeli. Fogadtatások. A panoráma megtekintése a kiállítási területen. Társas ebéd. Este visszautazás Budapestre. Menetjegy-árak (oda és vissza): Menet: Főtött utirány. Vissza: szabadd utirány. I. osztály: 1) 29 frt 40 kr. II. osztály: 20 frt 80 kr. Vissza Lembergből Lavoczne-Szerencsen át Budapestre. I. oszt. 2) 31 frt 20 kr. (II.) 22 frt. Vissza Lemberg, Przmysl, Mező Laborez-Budapest. I. oszt. 3) 33 frt 50 kr. (II.) 23 frt 50 kr. Vissza Lemberg, Pizsemysl, Neu-Sandez, Orló, Kassa-Budapest. I. oszt. 4) 34 frt 20 kr. (II.) 24 frt. Vissza Lemberg, Krakko, Zivardon, Galanta-Budapest. Minden résztvevő 1 frotot fizet jelvényért, programért, utikönyvecskéért stb. A szegedi kereskedelmi és iparkamara e kirándulásra készséggel elfogadja a jelentkezéseket f. július hó 25-ig és fölkéri az érdeklődőket, hogy a jelentkezéssel együtt 10 frt előpénzt és 1 frt jelvény-költséget küldjenek be, mert a rendezőség gondoskodni kíván arról, hogy a kirándulók ugy utközben, mint az elszállásolásnál lehetó kényelemben részesüljenek, de különösen az utóbbl célzra, szükséges, hogy a résztvevők névsora idejében közölhető legyen a krakkói és lembergi fogadó bizottságokkal.

Törvéyszéki csarnok.

Radimeczky öröksége.

A kulai adóhivatali okirathamisítások és sikkasztások bünpöre.)
(Folytatás.)

Irházy Ferencz vallomásából kitetszően tudomással bírván arról, hogy Nagy Sándor miként szokott eljárni, Dudás Márton, Schlagetter László s Schick Mátyás adókönyveit hozta el ehhez, s Nagy Sándor kívánsága szerint eljárni, ennek a közvetített adó bizonyos hányadát adta át.

Knefeli József a kulai kir. adóhivatal viszonyait ismerte, mert ő is azelőtt ott alkalmazva volt s tudva azt, hogy Nagy Sándor miként szokott eljárni, hozzá jött 1892. évi augusztus havában s átadta Reinhardt Györgynek adókönyvecskéjét azzal a kéréssel, hogy Nagy Sándor járjon el szokásszerint. Nagy Sándor Reinhardt adóját lefizetettnek tüntetvén fel, ezért Reinhardt Györgytől, midőn ehhez Knefeli Józseffel néhány nap mulva elment 300 frtot kapott, mely idő óta Nagy Sándor Knefellel állandó összeköttetésben állott.

Igy közvetíté Schumacher Károly, ifj. Velker Henrik, Steinfeld Ignác, Szeidl Károly, Löbl Salamon s Gaier András adóit.

Reinhardt György beismert, hogy Knefeli József unszolására vele Nagy Sándorhoz ment, mert Knefeli biztatta őt, hogy nem kell egész adóját lefizetni, csak annak felét, Nagy Sándor majd elfogja számolni, ugy mintha az kifizette volna, ekkor Reinhardt átadott Nagy Sándornak 300 frtot, ezután a mult év III. s IV. negyedében adóját fizetendő, dél felé az adóhivatalba ment, minthogy azonban már késő volt, adókönyvét átadta Nagy Sándornak és fizetett 592 frtot 600 frtot kitevő adója fejében.

Reinhardt Györgynek eme vallomása, ugy Nagy Sándornak vallomása is Knefeli József ellen terhelő bizonyítékot szolgáltatván, Knefeli József ez alapon, Reinhardt György pedig beismerő vallomása alapján figyelemmel Nagy Sándor vallomására is vád alá helyezőndő volt.

Dudás Márton terhére a pénzügyigazgatóság kimutatásában 1892. évi II., III., IV., 1893. évi I., II. s IV. negyedre esedékes adó van mint hátralékos kimutatva, nevezett terhelte védekezéséül azt adja elő, hogy az 1893. évi IV. negyedévi adót Nagy Sándor kezeihez fizette le, a többi adóját pedig átadta Bertalan György adóhivatali szolgának azzal, hogy ezt fizesse be. Bertalan György azt vallja, hogy ő három ízben lefizette Dudás Márton adóját s elfogadva terheltek azt a védekezését, hogy egy negyedévi adót Nagy Sándor kezeihez fizetett bár dr. Ormai Kálmán tanu vallomása is igazolni látszik terheltek azt a védekezését, hogy egy sertést nem jutalmul, hanem hitelle készpénzfizetés kikötése mellett adott el Nagy Sándornak, mégis minthogy terhelte csupán négy évnegyedi fizetést képes igazolni, holott a jelzett kimutatásban 6 évnegyedi van hátralékként kimutatva, megállapíthatónak mutatkozik, hogy terhelte adóját a fennmaradó két esetben a Nagy Sándor által jelzett módon tüntetette ki mint lefizetettet.

Szeidl Károly és Enisz Miklósról vonatkozóan Nagy Sándor azt állítja, hogy ezek adóját Knefeli József közvetítette, nevezettek az adókönyvecske előmutatására felhivatván azt adták elő, hogy adókönyvecskéjüket elvesztették. Eme védekezés azonban tekintettel arra, hogy elfogadható okot arra nézve, hogy miért bízták Knefeli Józsefet az adóbefizetésével, terheltek felhozni nem képesek alapatlannak tekintendő, a mit nyilván azért hozták fel, hogy a bünyelt ne legyenek kénytelenek az igazságszolgáltatás kezeibe szolgáltatni.

(Folyt. köv.)

Aratás.

Ó-Kanizsa 1894. július 14-én. Dacára a kedvezőtlen időjárásnak, községünk határában némely gabonaövények jól fizeték a munkás fáradozásait. Az aratás eredménye a rétföldeken általában jónak mondható, mert holdankint 9—10 métermázsza buza termett; míg az oromi földeken és magánbirtokokon lánconkint 8—9 mmázsát kapunk. Az árpa lánconkint középszámmal 10 mmázsát adott, a zab pedig 2 mmázsájával fizetett. A kukorica nagyon silány s ha esőnk nem lesz, semmi termés sem várható. A takarmánynövények: muhar, csalamádé rossz termésűek, mert kedvezőtlen időjárás volt rájuk nézve.

H I R D E T É S E K.

1000 cath. holdas nemesi birtok bérbeadó.

Szlavonia termékeny vidékén, fundus instructussal f. é. október 1-től 12 évre fele birtok irtás számító föld és rét; fele legelő erdő, kellő épületek, urilakkal. Vasúti állomás 12 km. Ugyancsak a faluban egy 2 köves gőzmalom, jó vidékkel, kiadó.

Czim a kiadóhivatalban.

Közvetítők kizárva.

3—3

Birtokvétel.

Megvételre kerestetik készpénzfelvétel mellett
két nemesi birtok,
egyet

120.000 ftigi árban

és egyet

400.000 ftigi árban.

Alkalmas fekvés, csinos kastély megkívánatlik.

Szíves ajánlatokat csakis birtokosoktól kér

PATZ RICHARD BÉCS,

Wteden, Margarethenstrasse 12.

1—3

A nagyméltóságú miniszterium által nyilvánossági joggal felruházott

hatosztályu polgári fiúiskola- és nevelő-intézet.

Ezen iskola előkészít a keres. akadémia, tanító-képzede, közép-
ipartanoda, minta-rajztanoda, hadapród iskola, ludoviceum számára; képesít
többféle állami hivatalra, vasúti, kereskedelmi, ipari, biztosító és pénzügy-
zetnél való alkalmaztatásra. Folytatólag átléphet a tanuló a gazdasági, er-
dőszeti és állatorvosi, középintézetekbe s jelentkezhetik jegyzői vizsgára,
vagy gyógyszerészeti gyakorlatra.

A polgári iskola 4. osztálya egyenrangú a
gymnásium 4-ik osztályával.

Gymnásiumból átléphetni a polgári iskola következő felső osztályba:

1. Elsőrendű bizonyítvány alapján. 2. Másórendű bizonyítványban
a „latin”-ból nyert elégtelen osztályzat nem számít. 3. Oly tanuló, ki az
előző pontban említett „latin”-t nem tekintve, egy vagy legfeljebb két tan-
tárgyból kapott elégtelen osztályzatot a középiskolában szintén felvétetik
a polgári iskola megfelelő magasabb osztályába, ha a tantervi különbözethől
eredő vizsgálaton kívül azon tantárgyakból, melyekből elégtelen osztályzata
van a polgári iskolában a felvételt megelőzőleg sikeres vizsgálatot tesz.
4. Oly tanuló ki a középiskola valamely osztályát eredménytelenül ismételte
s ennél fogva ott tanulmányait nem folytathatja, a polgári iskolában az is-
mételt osztálynak megfelelő, sőt amennyiben a felvétel előbb említett felté-
teleinek megfelel, a következő felső osztályba is felvétetik.

A növendékek bejárók és benlakók. — Mindnyájan szo-
ros ellenőrzés alatt állanak. — Mérsékelt díjak. — Ertesítő
kivánatra. — **Szünidőben előkészítő tanfolyam.** —
Részletes felvilágosítást ad

Landesmann Lipót,
igazgató-tulajdonos,
Szabadkán.

Hirdetmény.

Tisztelettel értesítjük Zombor város és környéke t. sörfogyasztó
közönségét, hogy a

kőbányai polgári sörfőző részvénytársaság

zomborkertületi képviselőiségét és főraktárát

átvettük és hogy e sörgyár már is országszerte közkedveltségnek ör-
vendő **sőrei** úgy **hordók**, mint **palacekokban ki-
zárolag nálunk kaphatók.**

ZOMBORBAN, 1894. július hó 18-én

teljes tisztelettel

Konyovits és Társa
sörnagykereskedés.

1—6

Kivánatra árjegyzéket bárkinek bérmentve küldünk.

Továbbelárusítók rendkívüli árengedményben részesülnek.